

Reflektioner och rekommendationer från årlig miljöuppföljning med förskolenämnden (FSN) och grundskolenämnden (GSN) i samband med kommunstyrelsens klimat- och miljöutskotts sammanträde den 14 oktober 2024.

- 1) Enligt miljöprogrammet, delmål 5.2 ”ska kommunen och dess helägda bolag fasa ut farliga ämnen och minimera spridningen av miljögifter som kan skada människor och natur”. Handlingsplan gifter i miljön har aktualiserats och sträcker sig nu till år 2025 och alla förvaltningar behöver arbeta aktivt för att åtgärderna ska vara genomförda då.
 - Barn är extra viktiga i arbetet med att fasa ut kemikalier och utskottet undrar hur förskolenämnden/grundskolenämnden sedan förra miljöuppföljningen har arbetat med Handlingsplan gifter i miljön?

Reflektioner: Kommunens miljöstrategier ser mycket positivt på att arbetet idag finns integrerat i styrningen med en indikator i nämndernas verksamhetsplaner. Detsamma gäller att handlingsplanen är inkluderad i barnskyddsronen, vilket säkerställer en kontinuerlig uppföljning av arbetet på förskolan.

- 2) Enligt miljöprogrammet, delmål 5.3, ska ”kommunkoncernen arbeta med att minska mängden uppkommit avfall i kommunen som geografisk plats genom cirkulära flöden”. Det finns även ett mål i avfallsplanen om att öka återbruket och återanvändning av t.ex. kontorsmöbler, i kommunen.
 - Hur arbetar förskolenämnden/grundskolenämnden med återbruk och återanvändning idag?

Reflektioner: Kommunens miljöstrategier ser positivt på att arbetet idag finns integrerat i styrningen med mål i verksamhetsplanen och aktiviteter som genomförts under året. Exempel på aktiviteter är att möbler har återbrukats från före detta förvaltningskontoret, att möbler förvaras för kommande behov i särskilt förråd samt att ökat återbruk av kläder undersöks.

- 3) Hållbar mat kan bidra till bättre resurshushållning, minskning av gifter i miljön samt lägre klimatutsläpp.
 - Hur har förskolenämndens/grundskolenämnden arbete med måltidsverksamheten sett ut sedan förra årets miljöuppföljning?

- Kommunens miljöstrategier gav 2023 som rekommendation att försöka vända trenden som visar att andel ekologisk mat sjunker. Har förskolenämnden/grundskolenämnden arbetat något med denna fråga, i så fall med vilket resultat?
- Kommunens miljöspendanalys är ett bra verktyg som visar vilka inköp som ger störst klimatpåverkan och man kan i analysen se att inköp av livsmedel har en stor klimatpåverkan. Har förskolenämnden/grundskolenämnden arbetat med denna fråga och i så fall med vilket resultat?

Reflektioner: Kommunens miljöstrategier ser positivt på att indikatorer för matsvinn och andel ekologiska livsmedel, samt inköpt mängd kött följs upp i verksamhetsplanen.

Kommunens miljöstrategier ser även positivt på den kommande samlade måltidsverksamheten som förhoppningsvis ska underlätta arbetet för en mer jämlik måltidsverksamhet mellan skolor, och ge förutsättningar för ett mer strategiskt arbete med frågan.

Andel nöt- och fläskkött visar på en positiv trend med lägsta nivå sedan starten av mätningarna 2015, vilket är glädjande resultat utifrån matens klimatpåverkan.

Rekommendation: Fortsätt utveckla arbetet med hur kommunikation genomförs till elever, med syftet att uppmärksamma dem på resultatet av matsvinnsmätning och deras möjlighet till att påverka resultatet.

Fortsätta arbeta med verktyget miljöspendanalys för att kartlägga de största utsläppsposterna och utifrån dessa ta fram möjliga åtgärder.

- 4) I miljöprogrammet finns ett mål om att alla medarbetare som har varit anställda i minst nio månader ska ha genomgått kommunens grundläggande miljöutbildning.
 - Hur arbetar förskolenämnden för att 100 procent av alla medarbetare ska ha genomfört miljöutbildningen?

Reflektioner: Förvaltningen har aktiviteter i verksamhetsplanen om att samtliga anställda ska ha grundläggande kunskaper i miljö- och klimatfrågor, vilket skapar goda förutsättningar för att nå målet.

- 5) Hur bedriver förskolenämnden/grundskolenämnden i övrigt sitt miljöarbete;
 - a) i verksamhetens kärnuppdrag, inklusive i undervisningen och den pedagogiska verksamheten, och

b) internt inom verksamheten?

Syftet med frågan är att bättre förstå hur miljöarbetet genomförs och för att sätta ljuset på att det behövs en struktur i verksamheten för miljöarbetet både i kärnuppdrag och i det egna interna arbetet.

Reflektioner: Miljöarbetet inom pedagogisk verksamhet styrs av såväl globala, nationella mål samt läroplan och kommunens miljöprogram, vilket leder till att hållbarhet genomsyrar verksamheten.

Gällande flygresor kopplade till Erasmusutbyten ser kommunens miljöstrateger mycket positivt på det arbete som startat med att kartlägga förvaltningens utsläpp, öka medvetenheten kring flygets klimatpåverkan, samt att uppmuntra till alternativa transporter och identifiering av nya utbytesskolor.

Rekommendationer: Miljöstrategerna ser i stort att miljöprogrammets mål inkluderats i nämndernas verksamhetsplanering på ett tydligare sätt än tidigare år, samt att två miljösamordnare har tillsatts på förvaltningen. Detta skapar nya förutsättningar för ett systematiskt miljöarbete och miljöstrategerna ser framemot att följa resultaten! Rekommendation är att arbeta fram en tydlig roll för miljösamordnarna på förvaltningen samt process för hur det interna miljöarbetet ska fungera.